

Phát biểu đề dẫn hội thảo

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG LỰC LƯỢNG LAO ĐỘNG VIỆT NAM TRONG BỐI CẢNH THỰC HIỆN HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO VIỆT NAM – LIÊN MINH CHÂU ÂU (EU)

GS. TS. Nguyễn Quang Thuần

Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam

Kính thưa Quý vị đại biểu!

Liên minh châu Âu (EU) là đối tác kinh tế lớn quan trọng của Việt Nam. Gần đây, EU là thị trường xuất khẩu lớn thứ 2 của Việt Nam với kim ngạch lên đến 34 tỷ USD năm 2016, chỉ sau Hoa Kỳ với 38,1 tỷ USD. EU là thị trường nhập khẩu lớn thứ 5 của Việt Nam với kim ngạch nhập khẩu đạt 11,1 tỷ USD năm 2016. EU là đối tác thương mại lớn thứ 2 của Việt Nam.

Cấu trúc thương mại giữa Việt Nam và EU có tính bổ sung rất lớn, các mặt hàng ít mang tính cạnh tranh, đối đầu trực tiếp mà có tính bổ trợ với nhau.

Về đầu tư, có thể nói EU là nhà đầu tư lớn tại Việt Nam. Các nhà đầu tư EU đã đầu tư vào 18 ngành trong hệ thống phân ngành kinh tế quốc dân Việt Nam. Ba lĩnh vực tại Việt Nam được các nhà đầu tư EU quan tâm đầu tư nhiều là công nghiệp chế biến chế tạo; sản xuất phân phối điện và kinh doanh bất động sản.

Các nhà đầu tư khối EU đã có mặt tại 54/63 địa phương của cả nước, tập trung chủ yếu tại các trung tâm kinh tế lớn và các địa phương có điều kiện cơ sở hạ tầng thuận lợi như: TP. Hồ Chí Minh, Hà Nội, Bà Rịa - Vũng Tàu, Quảng Ninh, Đồng Nai.

Với tầm quan trọng về mối quan hệ giữa Việt Nam và EU, việc có một hiệp định thương mại tự do thế hệ mới là vô cùng cần thiết, điều này giúp thúc đẩy nâng cao và thắt chặt hơn nữa quan hệ kinh tế giữa Việt Nam và EU. Tuy nhiên, tính đến thời điểm hiện nay, Việt Nam chưa có FTA nào với các quốc gia trong EU. Vì thế, có một FTA với cả khối EU đóng một vai trò quan trọng trong phát triển kinh tế của cả Việt Nam và EU.

Hiệp định thương mại tự do Việt Nam – EU (EVFTA) là một FTA thế hệ mới giữa Việt Nam và 28 nước thành viên EU. Hiệp định thương mại tự do Việt Nam – EU có phạm vi cam kết rộng và mức độ cam kết cao nhất của Việt Nam từ trước tới nay.

Các lĩnh vực cam kết chính trong EVFTA bao gồm: Thương mại hàng hóa; Quy tắc xuất xứ; Hải quan và thuận lợi hóa thương mại; Các biện pháp vệ sinh an toàn thực phẩm và kiểm dịch động thực vật; Hàng rào kỹ thuật trong thương mại; Phòng vệ thương mại; Thương mại dịch vụ; Đầu tư; Cạnh tranh; Doanh nghiệp nhà nước; Mua sắm của Chính phủ; Sở hữu trí tuệ; Phát triển bền vững (bao gồm cả môi trường, lao động); Các vấn đề pháp lý; Hợp tác và xây dựng năng lực.

Nói chung, phạm vi cam kết trong EVFTA là rất rộng, bao gồm rất nhiều lĩnh vực vượt qua khỏi phạm vi của các FTA truyền thống.

Ngày 1/12/2015 EVFTA đã chính thức kết thúc đàm phán và đến ngày 1/2/2016 văn bản hiệp định đã được công bố. Dự kiến EVFTA sẽ có hiệu lực từ năm 2018.

Vậy, Việt Nam cần phải làm gì? Chuẩn bị những gì để có thể tận dụng cơ hội và giảm thiểu các thách thức từ Hiệp định Thương mại Tự do thế hệ mới này?

Ngoài việc cải thiện môi trường đầu tư – kinh doanh để nâng cao năng lực cạnh tranh của các doanh nghiệp trong nước, thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài; thì một trong các nhân tố góp phần làm tăng năng suất của nền kinh tế, giúp tận dụng tốt cơ hội của hội nhập và giảm thiểu rủi ro, thách thức từ hội nhập là nâng cao chất lượng lực lượng lao động Việt Nam.

Lực lượng lao động Việt Nam khá dồi dào, năm 2016 ước tính là 47,7 triệu người. Tuy nhiên, chất lượng lao động còn khá thấp. Việt Nam thiếu lao động có tay nghề, năng suất lao động ở mức thấp và trình độ ngoại ngữ của người lao động Việt Nam tương đối yếu so với các quốc gia trong khu vực (như Xingapo, Thái Lan, Malaysia, Indonesia,...). Vì vậy, nâng cao chất lượng lực lượng lao động Việt Nam trong bối cảnh Việt Nam tham gia các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới như EVFTA là đòi hỏi bức thiết.

Kính thưa quý vị đại biểu!

Hội thảo quốc tế lần này được đồng tổ chức bởi Viện Kinh tế Việt Nam và KAS với chủ đề “***Nâng cao chất lượng lực lượng lao động Việt Nam trong bối cảnh thực hiện Hiệp định Thương mại Tự do Việt Nam – Liên minh châu Âu (EU)***” có ý nghĩa rất thiết thực, góp phần thúc đẩy quan hệ kinh tế và chính trị giữa Việt Nam và EU, hỗ trợ Việt Nam nâng cao chất lượng nguồn nhân lực nhằm đạt được những thành công trong quá trình thực hiện Hiệp định Thương mại Tự do bậc cao này.

Chúc cho quý vị tham dự Hội thảo sức khỏe, hạnh phúc và thành công!

Chúc cho Hội thảo diễn ra tốt đẹp!